

פח:

עין משפט
נר מצוה

נז א מיי פ"ז מהלכות ממרים הלכה ח:
נח ב מיי פ"ג שם הל' ד סמג עשין קיא ולאין ריו:

נב ג מיי שם פ"א הל' ד סמג שם:

ס ד ה מיי פ"ג מהל' סנהדרין הלכה א:

סא ו מיי פ"א מהל' ממרים הל' ד סמג עשין קיא ולאין ריו:

סב ד מיי פ"ב מהל' סנהדרין הלכה ח:

סג ה מיי פ"ג מהל' ממרים הל' ו הפ"ד הלכה א סמג עשין קיא ולאין ריו:

סד ט י מיי שם פ"ג הלכה ח:

סה ב ל מיי פ"ד שם הלכה ג סמג עשין קיא ולאין ריו:

סו מ מיי פ"ז מהל' לולב הלכה ו סמג עשין מד טוש"ע א"ח ס"י תרנא סעף א:

מסִּית דלֵּא בעי התראה מאי איכא לְמִימַר. לאו אִלֵּיצא דר' מאיר פריך דלמסית לא מיחייב דאין זו כרת:
וּאִין לָנוּ אֵלֶּא תַפִּילִין ואֵיבֵא רר' יהודה. כל הֵנּוּ דְרָשׁוֹת דְּדִרְשֵׁינן לעיל מקרא דכי יפלא לֹא חייש:
אִי סבירא לָן דְּלֹאֵב אין צריך

אגד וכו'. משמע אצל אי סבירא לָן דִּלְרִיךְ אגד לא אמרינן האל לחודיה

קאי והאל לחודיה קאי והכי נמי אמרי' בריש לולב הגזול (סוכה דף לא).

דקאמר רבי יהודה אין אוגדין את הלולב אלא במינו מאי טעמא דכיון דאמר ר' יהודה לולב צריך אגד אי עצדי ליה ממין אחר הוה ליה ה' מינין ותימה דלמר התם (סע):
ד' מינין שזלולב כשם שאין פוחמין מהן כך אין מוסיפין עליהם ופריך פשיטא ומשני מהו דתימא הואיל ואמר רבי יהודה לולב צריך אגד אי אייתי מינא אחרינא האל לחודיה קאי והאל לחודיה קאי קמ"ל מאי קא תלי טעמא דהאי לחודיה קאי משום דלולב צריך אגד אדרבה מטעם זה יש לנו לומר יותר דאסור ומיהו י"ל דהתם בדמנא ליה חוץ לאגד אצל קשה דמשמע דמסיק לר' יהודה דלא אמר האל לחודיה וכ"ש לרבנן והכא משמע דלרבנן אמר האל לחודיה קאי וי"ל דהתם מדרבנן אסור ור"ח ל"ג התם הואיל ואמר ר' יהודה וזהו לשונו מהו דתימא הואיל ואמרנו חכמים צין אגוד צין שאינו אגוד כשר הלכך אין צריך אגד והאי יתיירה דמוסיף על הד' לחודיה קאי ולא מיפסל ביה קמ"ל ומיהו תימה אמאי לא משכה לולב לרבי יהודה צכי האל גוונא שאגד ג' מינין צפני ענמן דנעשה בכשרות ואחר כך אגד עממן מין אחר דהוה ליה מוסיף גורע ויש לומר כיון דקודם נטילתו נפסל הוה ליה גרוע ועומד אצל תפילין אס הימין צראשו צכשרות והניח גבייהו בית חמישי הרי זה מוסיף גורע שפוסלן ומצטל מצות שעל ראשו ולא דמי ללולב דאס נטלו וצעודו צידו הוסיף מין חמישי אין זה מצטל מצוותו דמדלאגביה נפק ביה:

קשר עינייהון ברב עולא בר אבא:

עינייהון ברב עולא בר אבא: חזר לעירו ושנה:
ת"ר האינו חייב עד שיעשה כהוראתו או שיורה לאחרים ויעשו כהוראתו בשלמא יורה לאחרים ויעשו כהוראתו מעיקרא לאו בר קמלא הוא והשתא בר קמלא הוא אלא שיעשה כהוראתו מעיקרא נמי בר קמלא הוא התינח היכא דאורי בחלב ודם דמעיקרא לאו בר קמלא הוא והשתא בר קמלא הוא אלא היכא דאורי בחייבי מיתות ב"ד מעיקרא נמי בר קמלא הוא מעיקרא בעי התראה השתא בלא בעי התראה מסית דלא בעי התראה מאי איכא למימר מעיקרא אי אמר טעמא מקבלינן מיניה השתא אי אמר מעמא בדברי סופרים מבדברי תורה האומר אין תפילין כדי לעבור על ד"ת פטור יחמש טוטפות להוסיף על דברי סופרים חייב:
גמ' אמר ר' אלעזר אמר ר' אושעיא אינו חייב אלא על דבר שעיקרו מדברי תורה ופירושו מדברי סופרים ויש בו להוסיף ואם הוסיף גורע ואין לנו יאלא תפילין אליבא דרבי יהודה והאיכא לולב דעיקרו מדברי תורה ופירושו מדברי סופרים ויש בו להוסיף ואם הוסיף גורע כלולב מאי סבירא לן אי סבירא לן דלולב יאין צריך אגד האי לחודיה קאי והאי לחודיה קאי ואי סבירא לן דצריך אגד גורע ועומד הוא והאיכא ציצית דעיקרו מדברי תורה ופירושו מדברי סופרים ויש בו להוסיף ואם הוסיף גורע בציצית מאי סבירא לן אי סבירא לן דקשר העליון לאו דאורייתא האי לחודיה קאי והאי לחודיה קאי ואי סבירא לן דקשר

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

צן סורר ומורה. אף לאחר שהתרו צו וקלקל והלקוהו וחזר וקלקל אס רלו למחול ולא הביאوهו לצית דין מוחלין לו שהכחזב תלה בהם ומפשו צוי':
סיונפא. מדמלי טעמא בשלא ירבו מחלוקת ש"מ אפי' הוא אומר מפי השמועה והן אומרינן כך הוא צעינינו:
יושצין

בחיל. מפני שהעם רצ ומקום צר להם בלשכה. אי נמי שלא יהו נראים כיושצין צדין שצלשכת הגזית היו דניס זה עיקר:
משס מעלין אוסו. להיות דיון צהר הצית כשמת אחד מהם ויושצ שס עד שמת אחד משל עזרה ומעלין את זה שס וכולן יש בהם מעלה זה מזה:
שייף. שוחה נכנס ושוחה יולא והכי אמרי' צב"צ (דף א'). גבי תקרת הצית שנחצטה שוף עול שוף פוק:
מעיקרא. קודם שצא לבית דין שצלשכת הגזית לישראל לא הוה מיחייב קטלא כל כמה דלא עבד איהו גופייה:
מעיקרא נמי צר קטלא הוא. אס עושה עצירה שיש צה מיתת צית דין הוה מיקטיל:
מסית דלא צעי הסראס. אס היה מסית ומורה טעם היתר ולומר אין בלשון הזה הסתה מעיקרא נמי מקטיל צלא הסראס:
אי אמר טעמא לזכוסא. לאלוויה אצל השתא אי אמר טעמא לא מקבלינן שרי שמע מפי צ"ד שלא לעשות והמרה:
ברתני' האומר אין ספילין פטור. דאין זו הוראה דיל קרי צי רצ הוא:
חמש טוטפות יש. שאע"פ שאין דבר זה אלא להוסיף על דברי סופרים חייב דמדרש דסופרים הוא לטעפת לטעפת לטוטפות הרי כאן ד':
גמ' ויש צו להוסיף. על מה שפירשו חכמים:
ואס הוסיף גורע. ופוסל הראשון צתוספתו:
ואין לנו אלא ספילין. שעיקרן צתורה ופירושן מדברי סופרים שסד ד' צמים ויש להוסיף חמשה או יותר ואס הוסיף גורע דקא עבר צצל תוסיף ולא עבד מזה:
ואליצא דרבי יהודה. אמר ר' אושעיא למייליה דלמר לעיל [פא]. עד דאיכא תורה ויורך.י. ואית דאמרי אין לנו אלא תפילין ואליצא דרבי יהודה דלמר צריך להצדיק צמנחות צהקומן רבה (דף נד:) ולא נהירא לי דההיא צתפילין של יד קאי וממני' טוטפות תאני והיינו דראש ועוד מדקא מקצי צסיפא אי דעבד ארבעה צתים כו' שמע מיניה בשל ראש קיימין דאי צשל יד צית אחד הוא דקא הוי:
האי לחודיה קאי. ואין זה גורע:
גרוע ועומר. דמתחילתו לא עשה כהוגן שאגד שס תוספת מזהו ואנן צעינן גורע דהשתא שהיה מתחילתו כשר ופוסלו צתוספתו:
ופירושו מדברי סופרים. ד' חוטין דילפינן [צמנחות נט:] גדיל צ' גדילים ד':

קשר עליון. שעושין סמוך לכנף כשנתלו החוטין ועל ידיהן נעשין חיבור לטלית לאו דאורייתא יאלא הלכה למשה מסיני דפלוגתא היא צמנחות.י (דף נט:).
האי לחודיה קאי. דכיון דלא נקשר אינו חיבור עם השאר והראוי למזהה היאם המזהה והעודף כמי שאינו:
שאינו

מסורת הש"ס

א) [תוספ' פ"ז תוספ' חגיגה פרק ב], ב) [סוטה מז:], ג) [תוספ' שקלים ספ"ג], ד) [לעיל ח: וע"ז], ה) [במענית טו. פירש"י שפל כך עניו וי"ל דמנה עניני עטרה יש ועי' רש"א ח"א], ו) [סוכה ל:], ז) [סוכה לא.], ח) [דברים כא.], ט) [דברים יז.], י) [י"ל בלומן], יא) [עי' תוס' פט. לקמן בסמוך ד"ה קשר], יב) [י"ל יהא. רש"י],

‏◈‎

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ואין וכו' לא חייש. עיין בטורי אבן באבני שסד לרי"ה דף כ"ז פ"א ד"ה מלות:

‏◈‎

מוסף רש"י

זקן ממרא. שהמיה על צ"ד של לשכת הגזית ומיתתו צחנק (טוססה בה). דלולב אין צריך אגד. לאגוד שלשה המינין כאחד (סוכה יא:).